

Debesuota, diena 35°, naktį 25°
Saulė teka 6:37, leidžiasi 4:32

VOL. LXI

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, lapkričio-November 14 d., 1974 m.

Kaina 15c

269

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

AMERIKA NEDUODA BRAZINSKAM VIZOS

ARAFATO KALBA JUNGŲ TAUTOSE

NEW YORKAS. — Vakar Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje kalbą pasakė PLO-Palestinos Laisvinimo Organizacijos vadovas Yasiras Arafatas. Kalba asamblėjos pirmininko, alžirietio Bouteflikos buvo taip surežisuota, kad iš ryto niekas daugiau nekalbėjo, tuo pabrėžiant istorinę šios kalbos reikšmę. Iki šiol asamblėjoje jokios laisvinimo organizacijos negaudavo leidimo kalbėti.

Arafatas buvo pasipuošęs karine uniforma su arabų turbanu ant galvos. Jis tačiau bandė sudaryti nuosauka, atsakingo politiko išpūdį, negrasino Izraelio sunaikinimu ir pareiškė atvežęs "alyvos šakelę". Jis reikalavo palestiniečiams teisų sugrįžti į Palestinos žemes, laisvai apsispręsti ir gyventi savo tėvynėje. Arafatas ragino sumažinti ginklų lentynes, ypatingai, Viduriniuose Rytuose, kur sionistai ruošia naują karą.

Prieš atvykdamas į Jungtines Tautas Arafatas pareiškė viltį, kad Jungtinės Tautos šioje sesijoje atitaisys palestiniečiams padarytą skriaudą, nes jie turėjo 26 metus gyventi kaip pabėgėliai.

Antradienį kitas palestiniečių vadas Shafik Hout pareiškė spaudai, kad JT turi atitaisyti istorinę klaidą, kuri įvyko 1947 m., kada JT padalino Palestiną ir įsteigė Izraelį. Tie, kurie palestiniečius vadina teroristais, neturi teisės taip kalbėti, nes jie pagrobė visą mūsų tėvynę, pasakė Hout. Jis pasmerkė žydų neapykantos kampaniją, kuri sutiko palestiniečius New Yorke.

FBI New Yorke suėmė Russell Kellner iš Žydų Gynbos Lygos, kuris spaudai pirmadienį pareiškė, kad Arafatas iš New Yorko gyvas neišvažiuos.

Debatų Palestinos klausimu gali užtrukti dešimt dienų. Pasaulio valstybės sužinos tikruosius arabų planus. Iki šiol palestiniečiai kartodavo, kad Izraelio valstybė turi būti sunaikinta, o jos vietoje įsteigta nereliginė, demokratinė valstybė, kuriene taikiai gyventų arabai, žydai ir krikščionys. Europos valstybės, kad ir sutikdamos, kad palestiniečių klausimą reikia išspręsti, nesutinka su Izraelio panaikinimu.

Kairo laikraštis Al Ahrām paskelbė, kad Saudi Arabijos karalius Faisalas išpūdo laisvą prezidentą Fordą, kad naftos ginklas prieš Ameriką vėl bus panaudotas, jei nebus pripažintos palestiniečių teisės ir jei rytų Jeruzalė nebus sugrąžinta arabams.

Atšaukė Gibsono kandidatūrą

WASHINGTONAS. — Prezidento Fordo vyriausybė atšaukė Andrew Gibsono paskyrimą federalinės energijos įstaigos direktoriumi. Jau paskelbus jo nominaciją, paaiškėjo, kad pasitraukdamas iš senos savo tarnybos su naftos transporto bendrove, Gibsonas gavo "atsiskyrimo" sutartį, pagal kurią bendrovė jam turėjo mokėti po 88,000 dol. ir metus per 10 metų. Kilo interesų susikirtimo kaltinimai.

Del šio nesusipratimo kaltę prisiėmė prezidento štabo tvarkytojas Rumsfeldas, kuris nepatikrino Gibsono išpareigojimų senai bendrovei.

PARYŽIUS. — Prancūzijos komunistų vadovaujamos unijos paskelbė ateinančią antradienį 24 val. streiką.

IŠ VISO PASAULIO

Maskva. — Sovietų Tass agentūra pasmerkė leitenanto Calley paleidimą iš kalėjimo. Tas sprendimas rodo, kad Amerikos teismai labai švelnūs karo nusikaltėliams, sakė žinių agentūra.

PEKINAS. — Kinijos vicepremjeras Teng Hsio-ping, priimdamas Pietinio Jemeno delegaciją, pasakė, kad "supergalybės yra didžiausios tarptautinės išnaudotojos ir prispaudėjos bei naujo karo šaltinis".

BUENOS AIRES. — Argentinoje kairieji teroristai vėl nušovė karininką, šį kartą San Nicolase mieste nušautas leitenantas Roberto Carbajo, 33 m. Tai jau aštuntas kariškis nužudytas Liaudies Revoliucinės Armijos žmogžudžių.

VALETA. — Malta paskelbė savo vyriausybės žinią, kad ši sala greit taps respublika, atsisakydama visiškai nuo ryšių su Britanija. Vietoj karalienės Elzabetos bus parlamento išrinktas prezidentas, kuris valdys 5 metus.

MASKVA. — Kinijos žinių agentūra, aprašydama Sovietų Sąjungos - Kanados ledo ritulio rungtynes, pareiškė, kad sovietų teisėjai užsimerkdavę, kai sovietų žaidėjai kumščiais puldavo kanadiečius. Sovietų elgesys buvo baisus. Pravda, atsiliepdama į Kinijos priekaištus, rašo, kad Maoistiniai propagandistai, įsikūję į sportinę sritį, nesiskaito su faktais, viską falsifikuoja ir užsiima šmeižtais.

INDIANAPOLIS. — Narkotikų biuro agentai suėmė 34 asmenis Indianoje, kur veikė narkotikų prekybos gauja, prisidengusi "rock" muzikos agentūra. Dar ieškoma 14 gausios narių.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas antradienį priėmė Austrijos kanclerį Bruno Krekį. Prezidentas pagyrė Austrijos įnašą į pasaulio taiką ir susipratimą.

Pašalino P. Afriką iš J. Tautų sesijos

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja, jos pirmininko Alžiro ministro Bouteflikos nutarimu, nepriėmė Pietų Afrikos kredencialų, nes jo interpretavimu, asamblėja nenori, kad P. Afrika dalyvautų JT darbuose. Amerikos ambasadorius Scali užprotestavo, kad tik Saugumo Tarybai nutarus galima pašalinti narį iš Asamblėjos. Ambasadorius Scali pareikalavo tuo reikalu balsuoti. Pirmininkas išstātė klausimą balsuoti ir 91-22 balsais, 19 valstybių susilaikius, Pietų Afrika buvo iš Asamblėjos pašalinta.

Saugumo Taryboje tik Amerikos, Britanijos ir Prancūzijos veto išgelbėjo P. Afriką nuo išmetimo iš JT. Praktiškai, P. Afrika lieka JT nare, tačiau negali dalyvauti asamblėjos darbuose.

S. KUDIRKA ATVYKSTA ŠEŠTADIENĮ

ČIKAGA. — Didelių lietuvių organizacijų veikėjai antradienį iki vidurnakčio posėdžiavo, kaip sutikti ir priimti Čikagon atvykstantį iš Locust, N. J. Simą Kidurką. Posėdyje dalyvavo: Altos pirm. dr. K. Bobelis, Balso pirm. Marija Rudienė, PLB pirm. B. Nainys, dr. V. Šimaitis, dr. J. Kisielius, dr. J. Razma, dr. G. Balukas, dr. J. Valaitis, dr. Z. Danilevičius ir R. Kronas.

Susitarta ir pranešama lietuviškai visuomenei, kad Simas Kidurka į Čikagą atvyksta lapkričio 16 d., šeštadienį, apie 1 val. po piet. Sutikimas rengiamas Midway aerodrome. Čia bus spaudos konferencija ir priėmimas.

Lapkričio 17 d., sekmadienį, 10 val. ryto šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje (Marquette Parke) bus atnaujiamos iškilmingos šv. mišios, o 5 val. po pietų Marijos Aukštesniosios Mokyklos salėje rengiama akademija. Lietuvių visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Štabo viršininkas apie žydų įtaką

WASHINGTONAS. — Jungtinio kariuomenės štabo viršininkas generolas George Brown buvo aštriai išbartas prezidento Fordo per gynybos sekretorių Schlesingerį už Browno pareikškimus apie Amerikos žydus. Spaudos sekretorius patvirtino, kad prezidentas labai pasipiktinęs tokiu pareiškimu.

Spalio 10 d. kalbos Duke unto Teisių mokykloje gen. Brown atsakinėjo į klausimus ir sustojo prie Viduriniųjų Rytų padėties. Jei įvyktų dar vienas naftos boikotas, amerikiečiai būtų įstatyti ne tik į nepatogumus bet turėtų kentėti, pasakė generolas. Tada amerikiečiai galėtų bandyti sumažinti žydų įtaką šioje šalyje ir sulaužyti jų "Lobby" kongrese. Jūs nepatikėsite, kokia didelė žydų įtaka Amerikoje. Atvažiuoja iš Izraelio delegacija ir prašo ginklų. Mes atsakome, kad tokių reikalavimų mes negalėsime praversti per kongresą. Tada jie sako: Nesirūpinkite kongresu. Mes kongresą sutvarkysime. Ir šitaip kalba žmonės iš kitų valstybių, pridėjo generolas. "Bet jie gali tai padaryti. Jie valdo krašto bankus, laikraščius, kaip žinote, tik pažiūrėkite, kur šioje šalyje yra žydų pinigai, aiškino generolas Brown.

Jo pastabas apie Amerikos žydus sukėlė Pentagono didelį sumišimą ir greičiausiai pakenks generolo karjerai.

BERLYNAS. — Jugoslavijos prezidentas Tito pradėjo Rytų Vokietijoje trijų dienų vizitą.

Romoje vykstančioje Pasaulinėje Maisto konferencijoje susitiko Italijos prezidentas Giovanni Leone ir Jungtinių Tautų sekretorius Kurt Waldheim (dešinėje).

Meno priešą pakėlė pareigose

MASKVA. — Buvęs Maskvos Čerjomuški priemiesčio komunistų partijos pirmasis sekretorius Boris Čaplinas paskirtas sovietų ambasadoriumi Šiaurės Vietname. Jis pagarsėjo, kai išardė Maskvos modernių dailininkų parodą. Užsienio spaudai plačiai aprašius tą išardymą su traktoriais, vandens žarnomis ir civiliai aprengetais milicininkais, Čaplinas buvo pašalintas iš pareigų, jį paskelbus "atpirkimo ožiu". Jau tada maskviečiai privažiai kalbėjo, kad Čaplinas gaus dar aukštesnes pareigas už savo uolumą kovojant prieš modernųjį meną. Jis buvo pašalintas tik vakarų korespondentams apgausti.

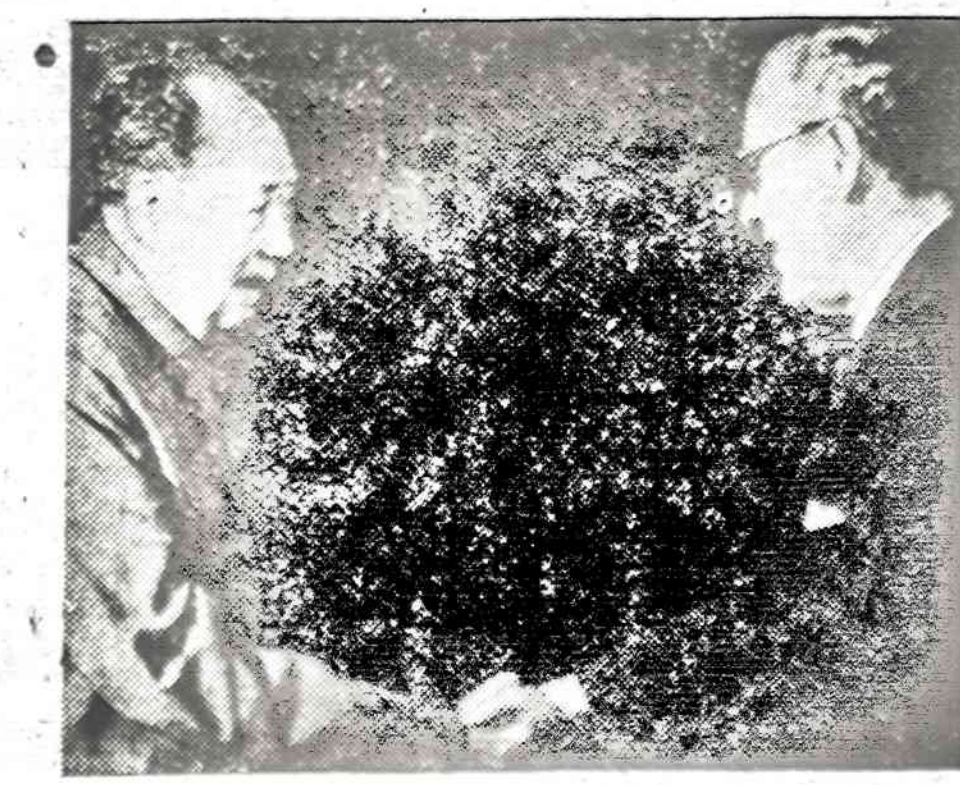
Sekmadienį Tass agentūra paskelbė, kad Čaplinas paskirtas ambasadoriumi į Hanoją, kas yra nemažas jo paaukštėjimas.

Alžiras atnaujinio ryšius su Amerika

WASHINGTONAS. — Amerika ir Alžiras atnaujinio diplomatinis santykius, kuriuos arabų valstybės buvo nutraukusios po Arabų-Izraelio karo 1967 m., arabų šahms supykus ant Amerikos už Izraeliui teikiamą paramą. Paskutiniiais metais Amerikos prekyba su Alžiru vis didėjo, nežiūrint diplomatinio ryšių nebuvimo.

Šiuo metu jau visos arabų valstybės palaiko ryšius su Amerika, išskyrus Iraką.

ČIKAGA. — Juodas kongreso narys Ralph Metcalfe pasakė, kad jis per 10 dienų nuspręs ar rašo š. m. spalio 25 Komjaunimo Tiesą, esančios labai įvairios, svarbiausia neatsargumas. (E) a Black Mayor".

Ilgą laiką niekas viešai nebuvo matęs Kinijos partijos pirmininko Mao Tse Tungo. Paskutinį jo nuotrauką darė spalio mėn., kai jis susitiko su Kiniją vizituojančiu Danilios premjeru Paul Hartling (dešinėje).

VALST. DEPARTAMENTAS ATMETĖ BRAZINSKŲ VIZOS PRAŠYMUS

WASHINGTONAS. — Valstybės Departamentas nutarė neduoti vizos Turkijoje esantiems Brazilams, — praneša Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas Dr. Kazys Bobelis. Į Valstybės Departamentą buvo pakviestas Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas Dr. J. Genys, Lietuvos atstovas J. Kajeckas, atstovybės patarėjas Bačkys. Tame pasitarime dalyvavo Lewis Wisner, kuris tvarko tremtinių reikalus, ir Europos tremtinių atstovas Phillip Pappas.

Spaudžia Ameriką parūpinti javų

ROMA. — Pasaulinėje Maisto konferencijoje vis didesnis spaudimas daromas Amerikai, kad ji pažadėtų dideles pinigų sumas pirkti maistą badaujančioms šalims. Kalbama apie 200 mil. dol. ir apie milijoną tonų kviečių. Šis naujas Amerikos išpareigojimas pakeltų Amerikos šių metų šalpos maisto įnašą iki 4.3 mil. tonų ir iki 1.2 bil. dol.

Amir Ul Islam, Bengalijos delegacijos vardu tiesiog pasakė konferencijai, kad jo šalyje per paskutines 6 savaites iš bado mirė 100,000 žmonių. Per ateinančius du mėn. Bengalijoje mirs milijonas žmonių, jei negaus 1.2 mil. tonų javų. Bengalija negalinti jų pirkti, nes negaunanti kredito ir neturinti lėšų. Maisto skubiai prašė ir Indijos žemės ūkio ministeris Jagjivam Ram.

Amerikos javų sandėliai yra tušti, todėl papildomi šalpos javai turės būti perkami laisvoje rinkoje, kas neabejotinai prisidės prie javų kainų pakilimo ir kitų kainų infliacijos.

Kai kurios naftos valstybės pažadėjo prisidėti lėšomis prie badaujančių maitinimo. Amerikos ūkininkų draugija ragina kongresą duoti du bil. dol. pirkti badaujančioms šalims maisto.

Dideja viltys užbaigti streiką

WASHINGTONAS. — Anglių kasyklų behdrovėms padarius naują pasiūlymą, yra vilčių, kad angliakasių streikas Amerikoje bus užbaigtas. Jau prasidėjo darbininkų atleidimas iš darbų geležinkeluose ir upių transporte. U. S. Steel paskelbė antradienį, kad ji uždaro devynias krosnis tuoj pat ir dar aštuonias — penktadienį. Gary plieno rajone U. S. Steel uždaro dvi krosnis. Bus atleista 13,000 darbininkų.

Illinois Central Gulf geležinkelis atleido iš darbo 270 darbininkų. Tennessee Valley Authority kreipėsi į septynių pietinių valstijų gubernatorių, kad jie pravestų elektros taupymo programą. Gatvių apšvietimas bus sumažintas per pusę, įgėgainė reikalauja, kad namų šildymas būtų sumažintas iki 65 laipsnių. Patariama sumažinti biznių darbų valandas, kol pasibaigs angliakasių streikas.

TOKIJO. — Apie 6,000 japonų taiklingai demonstravo Tokijo mieste prieš prezidento Fordo numatytą vizitą ir prieš premjerą Tanaką. Demonstracijas ruošė japonų socialistų ir komunistų partijos.

ČIKAGA. — Buvęs Illinois gubernatorius Otto Kerner buvo iš kalėjimo atvežtas į Čikagą liudyti apie savo 1969 metų pajamų mokesčių išskaičiavimus.

JAV savo laikui labai griežtai pasisakė prieš lėktuvų užpuolimus, o kadangi abu Brazilskai tokiaime užpuolime dalyvavo, tai Valstybės Departamentas nutarė nuolatines apsigyvenimo vizos Brazilams nebeduoti. Valstybės Departamentas sutiktu duoti tranzito vizą, jeigu tokia būtų prašyta. Duotų ir vizitoriaus vizą, bet atsisakė duoti Brazilams vizą nuolat apsigyventi.

Graikų politikai laukia rinkimu

ATENAI. — Artėjant Graikijos parlamento rinkimų dienai diplomatiniai stebėtojai sutinka, kad tarp politinių partijų neišvystė programinių skirtumų ir rinkimus gali nulemti partijų vadų asmenybės. Premjeras Caramanlis, kuris sukūrė Naująją Demokratų partiją, laikomas rinkimų favoritu. Jis opozicijos kaltinamas tik senosios chuntos narių nebavimu ir tyliju apie karaliaus Konstantino ateitį.

Caramanlio konkurentas yra buvęs užsienio reikalų ministras Mavros, įsteigęs centro naujųjų jėgų uniją. Tai nespalingas politikas, kurio partija nesisiskiria per daug nuo Caramanlio partijos. Toliau eina socialistinė Andreas Papandeu unija, kuri save laiko protesto ir pakeitimų partija. Ji griežtai pasisako prieš monarchijos sugrąžinimą ir siūlo visą pramonę perduoti darbininkų kontrolei. Greita šios unijos eina komunistų partija, po 30 metų išlindusi iš pogrindžio. Jos obalsiai glaudžiai derinami su Maskvos politika: prieš NATO valstybes, prieš užsienio kapitalą. Dešinėje partijų pusėje yra Nacionalinė Demokratinė unija, kuri pasisako už monarchijos sugrąžinimą.

Vėl klausinėja N. Rockefellerį

WASHINGTONAS. — Nominuotas viceprezidentu Nelsonas Rockefelleris vakar vėl buvo klausinėjamas senato taisyklių komitete apie knygą, kurią jo brolis Laurence finansavo. Knygoje prieš pat New Yorko gubernatoriaus rinkimus buvo piktai sukritikuotas Nelsono konkurentas Arthur Goldbergas. Šį kartą Rockefelleris atsiminė, kad jis prašė savo brolį pasirūpinti tos knygos išleidimu.

Kandidatas Rockefelleris dar turės pereiti daug apklausinėjimų. Atstovų Rūmų teisinis komitetas pradės jį kamantinėti lapkričio 21 d. Manoma, kad jo patvirtinimas bus įmanomas tik šių metų gale.

TEL AVIVAS. — Izraelio kariuomenės patrulis įsiveržęs į Libaną, suėmė ten tris arabus, kurie turėjo ryšius su palestiniečiais partizanais.

VOKIETIJOS NACIŲ "GLOBOJE" PRIE APKASŲ

Rašo P. B.

(Tęsinys)

Laikiniai tą naktį toje pačioje sėdėjo ir apnakydino. Salė šaltoka, tačiau po dviem antklodėm buvo pakenčiama. Iš ryto tuojau mane nuvedė į chirurginį skyrių, kur mano ranką įdėjo į gipsą. Pasijutau žymiai geriau, nes dabar kaulų galai nebesitrynė vienas į kitą ir nebelabai skaudėjo. Daktaras nustatė man tokį režimą: "20 Tage Betruhe" t. y. tris savaites gulėti lovoje ant nugaros. Į palatą atnešdavo valgyti. Kiti, sveikesni, turėjo eiti į salę valgyti. Tas "Betruhe" man tiek įgriso ir įskaudino nugarą, kad jaučiau po savimi lyg ant akmenų gulįs.

Imano palatą atvedė dar du ligonius — rusus belaisvius. Jau galėjome pasikalbėti. Vienas iš jų buvo nuo Uralo iš Baraulo, buvęs kolchozininkas, kitas — nuo Kaspijos jūros. Jis buvo plataus veido, žema kakta, juodais plaukais, siauromis akimis, žemo ūgio. Jis kalbėjo daryta rusų kalba ir buvo Mahomedo tikėjimo.

Kai mes visi trys kalbėdavome

apie Sovietų Rusiją ir kai aš pasakydavau, kad ten sunkus žmonių gyvenimas ir pačiai, tai jiedu tuojau pareikšdavo: "Unas visio jest", bet kada atskirai su Sozonovu išsikabinau, tai jis nuširdžiai pasisakydavo visus nepriteklus ir vargus, kuriuos žmonės turi pakęsti. Esą gerai atsimenas gyvenimą dar prieš bolševikų revoliuciją, kada žmonės nebadavę ir turėję visko. Abu ruseliai mėgdavo lošti kortomis, kūr ir mane įtraukdavo. Lošdavome paprastus lošimus, bet kartais ir "21" pamėginavome, nes markių turėjome ir su jomis niekur negalėjome operuoti, kadangi už ligoninės ribų negalėjome išeiti ir ką nors nusipirkti. Kortomis belošdami, užsimiršdavome ir apie alkį, kuris buvo nuolatini mūsų palydovas. Nėbuvo dienos, kada būtumėm socialiai privalę, ar tai būtų buvę pusryčiai, ar pietūs, ar vakarienė.

Po trijų savaitių galėjau jau eiti į valgyklą valgyti, po kordorių pasivaikščioti, saulė-

tą dieną kieme pabūti, tai vis šis tas įvairiau pasidarė.

Iš kito skyriaus mane aplanko Antanas, jaunas, dar tik vos 18 metų amžiaus vyrukas, kilimo nuo Platių. Jam buvo likimo lemta nešioti vokiečių kariuomenės uniformą ir bubo sunkiai sužeistas į nugarą ir sutrupinta alkūnė dar savo gimtajame krašte ir čia atkeltam iš kitos ligoninės.

Su Antanu beveik kas dieną susitikdavome ir daug daug pasipasakodavome vienas antram. Ir šiandien su Antanu pasiilkom gerai draugais, nors ir didelis atstumas mus skiria: vienas Anglijoje pasirinkome sau tremtį, kitas Amerikoje.

Apie balandžio mėnesio vidurį ligoninės administracija nukabinėjo nuo sienų žemėlapius, sustabdė radijo pasiklausymus iš fronto ir jau buvo girdėti, nors ir duslūs, artilerijos griaudimai. Amerikiečių ir anglų lėktuvų junginiai traukdavo padangėmis savo uždaviniai Vokietijon.

Mūsų ligoninę Hartzo kalnuose supo dideli spygliuočių miškai. Šiuose miškuose buvo suspiesti dideli vokiečių kariuomenės daliniai gynimuisi. Vaikų sąjungininkų visų ginklų rūšių ugnimi buvo puolami vokiečiai šiuose miškuose masyvuose, o smūgiamieji bombonešiai daužė bombomis vokiečių pozicijas. Tokiais atvejais mūsų ligoninę užplūdavo vokiečių sanitariniai sunkvežimiai su sužeistaisiais. Balandžio mėn. 18 d. rytą pastebėjome kalnagūbriuose amerikiečių tankus, o jų artilerija pradėjo apšaudyti ir ligoninės vietovę. Artilerija griaudė keletą valandų, bet sviediniai krito tai neprikeldami, tai perlkdami miestelį. Mat ligoninės pastatai paženklinoti ant stogų dideliais raudonais kryžiais. Vistik vienas sviedinys krito į miestelį, uždegdamas vieną pastatą — sandėlį kariškų rūbų. Sviedinio skeveldra pramušė ligoninės pastato sieną ir nukrito ant lovos. Laimė, — ligoniniai buvo išvesti į ligoninės rūšį, kur vistiek buvo saugiau.

Staiga pro siaurus rūsių langus pastebėjome gatvėje amerikiečių tankus. Rūšyje buvę kai kurie SS kariai labai jaudinosi ir vienas į antrą tardė: "zum letze minute" užsiversdavo romo bonkas. Amerikiečių kariai, neradę palatose ligonių, atėjo į rūšį ir pavaišino mus cigaretėmis. Amerikos kariai liepė visiems ligoniams eiti į palatas ir laukti tolimesnių nurodymų.

Vėliau dar tą pačią dieną gautas pareiškimas — niekur iš ligoninės pastatų neišėiti, nes esame internuoti, o prie ligoninės vartų buvo pastatyta sargyba. Iš aplinkinių miškų pradėjo vorelėmis traukti vokiečių kariai, nešini baltas vėliavas. Su tuo ir pasibaigė Hartzo kalnuose mūsų, trukę kelias savaites.

Penktas savaitės buvome amerikiečių globoje, o amerikiečiams pasitraukus, užėmė tą sritį anglų okupacinė kariuomenė. Anglų kareiviai atrodė

Jauna ir graži Susan Ford, 17 metų amžiaus, Dešinėje ji padeda telefonu kalbančiam tėvui, prezidentui Fordui, susegti, frako diržo sagas.

mums daug santūresni ir išdidesni, negu amerikiečiai. Neilgai ir jie čia pabuvo. Nuo liepos 1 dienos angliai tą sritį turėjo užleisti bolševikams.

Liepos mėn. 1 d. 6 val. rytą ligoninės vadovybė gavo pranešimą iš anglų karinio dalinio, kad tą pačią dieną 8 valandą ne tik šio vietovė, bet ir visa Saksonija perleidžiama bolševikams; kas nori, gali skubiai pasirošti ir savo jėgomis apiešiti šią sritį, kas ne — gali pasilikti rusų zonoje. Tuojau buvo apie tai pranešta ligoniams.

Bematant užvirė darbas: kas dar jautėsi, kad galėsias eiti, tuojau pradėjo rengtis kelienei. Daktarai ir gailestingosios seserys taip pat bemačiant susidėjo kuprinėles ir sanitarinius krepšius ir kartu su visa raišųjų kolona sparčiai žingsniu žengė paskui anglų motorizuotus dalinius. Negi pėsti spėsime drauge su motorizuotomis priemonėmis judėti, mes pasilikome gerokai užpakalyje anglų dalinių, tačiau savo žygį tesiamė skubiu žingsniu. Staiga pamatėme, kad iš užpakalio mūsų kolonos, jau atvažiuoja bolševikų sunkvežimiai, pilni kareivių, kurie visai rėkavo ir iš mūsų juokėsi.

Mes gi intensyviai žengėme pirmyn ir per 5 valandas sukorėme 35 kilometrus kelio ir atsidūrėme anglų zonoje.

Antanas jau nuo pusės žygio buvo tiek išvargęs, kad jau pasisakė, jog toliau nebegaitys eiti: kaip būsią, taip būsią, — liksiąs bolševikų pusėje. Prikalbinau sukaupti paskutines jėgas ir tęsti žygį, kurį vargais ne galais pajėgė ištempti. Mudu atsidūrėme netoli Braunschweigo viename lietuvių DP lageryje. Čia porą savaičių pasilsėjęs ir fiziniai atsigavęs, išvykau į amerikiečių zoną ir Bavarijoje viename DP lageryje lygiai po vienu metu radau savo šeimą.

Sūnus jau dabar manęs nebepažino ir man aiškino, kad jo tėvelis apkasus kasa, ir tik po kelių dienų pripažino mane esant jo tėvui.

Dvi savaitės, kurioms man užtikrino Bürgermeisteris, siūsdamas mane prie apkasų kasimo darbu, praėjo man nedaugiau, nei mažiau, kaip tiksliai — vieni meteliai, Chicago, 1958 m.

(Pabaiga)

DOLFINŲ ISNAUDOJIMAS

UPI pranešimu iš Maskvos, mokslininkas Andrei Sevelio' jau 7 metai kai vandens baseine prie Batumo miesto, Gruzijoje, treniruoja dolfinus ir nori juos išmokyti ar jau išmokinio. "darbuotis povandeniniuose kolchozuose, ganyti žuvų bandas, ieškoti mineralų klotų, nuskendusių laivų ir t. t.

Batumo miestas yra prie Juodosios jūros. Žinioje nepasakyta, ar sovietai jau pradėjo tokiems darbams pratinti kolchozininkus ir kacetininkus.

IKALTYK PATS IR PARAGINK KITOS EKALTYTJ NAUJIENAS

Kūtvėlos Ameriką apkretė utėlėmis

Amerikoje siaučia tikra utėlių epidemija. "Nėra skirtumo turtingas ar skurdžius, juodas ar baltas, utėlės skirtumo nepažino", sako Dr. Leslie Norenas, Amerikos Sveikatos Patarėjų pirmininkas Atlantoje. "Mes gyvename tikrą utėlių epidemiją", tvirtina daktaras. Mažiausiai trys milijonai žmonių buvo nuo utėlių gydomi praėjusiais metais. Lyginant su 1964 metais, kuriais buvo gydomi 300,000 apsikrėtusių žmonių, per 10 metų apsikrėtimų padaugėjo visu 1000 nuošimčių".

Utėlės maitinasi savo apsesto žmogaus krauju, kurį jos čiulpia per odą. Tų parazitų seilės ir išmatos sukelia labai niežtinčius šašus. Utėlės be to išnešioja kitų parazitų germs, pavyzdžiui typhus ir karštligę. Utėlės savo kiaušinius prilipdo prie plau-

kų; jie žmonių vadinami glindomis. Tie parazitai nepakelia karščio, dėl to pirtis ir drabužių skalbimas ir kaitinimas karstuose garuose yra būtina priemonė norint tuos parazitus išnaikinti.

Dr. Jonas Šliūpas apie "užančio gyvatę"

Prieš keletą dienų Steponas Karvelis papasakojo apie jo susitikimą su dr. J. Šliupu vienoje Žemaitijos geležinkelio stotyje, besitraukiant nuo bolševikų.

Esą, "laukdami, nesulaukdami traukinio sėdime būrys žmonių ir šnekučiuojamės. Mūsų tarpe buvo ir ilgabarzdys, garbingasis senelis Dr. Šliupas. Atsimenu kaip šiandien ištarus jo žodžius: "Gyvatę už unties užauginau!"

Suvargęs senelis, visą savo amžių dirbęs dėl Lietuvos laisvės, ašaras nubraukdamas pasakojo, kad tai Mečys Gedvilas, rusų okupanto pastatytas "ministras pirmininkas", kurį jis globojęs, rėmęs ir gelbėjęs. Tada Dr. Šliūpas, kaip ir mes, palikęs kas brangiausia — savo kraštą — leidosi į nežinią, kuol toliau nuo savo globotinio"...

Ir šių dienų gyvenimė pilna pavyzdžių, liudijantių, jog giliausio nusivylimo ir mūsų protėvių išminties posakis tikrumą. Tik prisiminkime, kokios nesavanaušiškos pagalbos šis kraštas yra suteikęs kitiems, o žiūrėkite, kaip jam už tai yra atsimokama. O kiek tėvų verčia dėl savo vaikų "darbelių"!

Net ir mūsų lietuvių santykiuose — "dipukiškoje Bendruomenės organizacijoje" — darosi kažkas labai negerai. Man atrodo, kad Bendruomenės užsimojimas suniekti senųjų ateivių lietuviybės nepelnus ir sunaikinti jų organizacijas, kaip ALTą ir kitas, gali privesti senuosius ateivius "dipukams" pakartoti Dr. Šliupo ištartus žodžius. Atbuskime ir atitieskime A. L. Bendruomenės veiklą!

Kazys Lizdeika

Prof. Vaclovo Biržiškos

SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose, pardodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Illinois 60608

U.S. POSTAL SERVICE

Ad No. 133—Reg. No. 84563—399 lines (3 cols. x 133 lines)—Newspapers, 1972

Printed in U.S.A.

Help us help you.

People depend upon the mail.

Each time you use a Zip Code you help everybody's mail move faster. So use Zip Code on every letter you mail.

1. If you don't know a local Zip Code, check the Zip Code Section of your phone book.

2. For out-of-town Zip Codes, call us. Our number is in the Zip Code Section too.

3. For next-day delivery crosstown, Zip Code and mail by the last pickup before 5:00 p.m.

4. For next-day delivery to cities within 600 miles, Zip Code and mail before 4:00 p.m. from any specially marked Air Mail Box.

5. Always put your Zip Code on your return address. So people can copy it down.

Use Zip Code.

Your Postal Service

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

ATSILIEPIANT I A. KAIRIO KVIETIMĄ

Prieš pradėdant nagrinėti A. Kairio kvietimą (Draugas, 1974 — IX — 7, II) tenka padaryti didesnę ekskursiją į praeitį, kad susidarius aiškesnį vaizdą klausimo nagrinėjime.

Dėl politikų išdavystės mūsų Tėvynė Lietuva pateko baision vergijon. Ir mūsų vargšė tauta pastatyta žiauriausiam likimui.

To pasekoj nemaža dalis lietuvių su didžiausia širdgėla buvo priversta apleisti savo numylėtą Tėvynę ir išsiblaškyti po įvairius pasaulio kampų, kaip kenciančios Lietuvos ambasadoriai. Su kokia misija jie vyko į Kolumbo žemę, mes galime spręsti kad ir iš 1949 m. birželio 5 dienos Gen. J. McRae laive (ant Atlanto bangų) išleisto biuletenio žodžių: "Daugiau likimo negu laivo nešami, mes tolstaime nuo Lietuvos. Kokia viso to prasmė, klausiamo vienas kito: ne tik išsilaikyti lietuviams, bet ir kovoti už Lietuvos išlaisvinimą visomis priemonėmis... likime ištikimi savo tautai".

Iš čia ir išplaukia pagrindinės lietuvių išeivių pareigos savo tėvynei Lietuvai ir savajai tautai: I) išlikti lietuviams ir būti

ištikimais savo tautai, 2) visomis jėgomis ir priemonėmis kovoti už Lietuvos išlaisvinimą iš baisiosios vergijos.

Lietuvos laisvinimui vadovauja VLIKas, sukurtas ant įvairių srovių pagrindo. Ir tenka pasidžiaugti, kad lietuvių srovės suranda bendrą kalbą. Čia vadovauja idealistai lietuviams, kurie Lietuvos ir lietuvių tautos reikalus stato aukščiau už savo partinius interesus. Juos visus jungia bendri lietuvių tautos reikalai ir lietuviškas idealizmas. VLIKui talkininkauja šiam krašte ALTas, kuris nemažai gero yra padaręs Lietuvai ir lietuviams.

Visus lietuvius apsaugoti, lietuvių išlaikyti buvo įkurta Lietuvių Bendruomenė. Kol ji pradžioje vadovavosi L. Bendruomenės kūrėjų: prel. M. Krupavičiaus, Bačiūno ir kitų dvasia, tol L. Bendruomenė atliko nemažus darbus lietuvių išlaikymui.

Lietuvių Bendruomenė pradėjo riedėti į pakalnę ir ši destruktivi veikla pasiekė savo viršūnę, kada lenkų Trojos arklio S. Šalkauskio garbintojai (frontininkai) užurpavo Lietuvai Fondą ir pačią L.

Prezidento Fordo dukrė Susan, 17 metų, šepetė su tėvu viename Baltųjų Rūmų balijuje. Motinai sergant, ji ėjo šeimininkės pareigas ir priėmė užsienio ambasadorius.

Bendruomenę. Nes šalkauskininkai rūpinasi tik savo srovės žmonėmis ir L. Bendruomenę pajungė savo partijos reikalams, su kitų ištikinimų asmenimis nesiskaitydami. Iš tiesų, jie yra ne demokratai, bet vadistai, kas visai nesiderina su Lietuvių Bendruomenės dvasia, kurios tikslas yra visus lietuvius apjungti lietuvių išlaikymui.

Prie ko privedė šalkauskininkai Lietuvai Fondą, yra žinoma: jo reali vertė iš milijono krito iki 700.000 dolerių. Pačioj L. Bendruomenėj, vieton visus lietuvius apjungti į tvirtą lietuvišką kūną, daromi perversmai, ardoma vienybė, silpninama lietuviška veikla ir panašiai, žodžiu L. Bendruomenė rieda į bedugnę, jei nebus surasta bendra kalba, kur būtų bazuojamasi vien lietuvių išlaikymui.

Liet. Bendruomenės organas "Pasaulio Lietuvis" vieton užsiimi — didingos lietuvių tautos praeities atidengimu, jos kultūrinių vertybių atskleidimu, kas sužadintų mūsų lietuvišką jaunimą didžiuliu savo tauta, kaip tai darė dr. J. Basanavičius "Aušra", užsiima politikavimu: Nepriklausomos Lietuvos ir jos veikėjų šmeižimu ir pan., kas ardo tarp lietuvių vienybę ir silpnina lietuvišką veiklą.

Kaip pats S. Šalkauskis mėgo nuvertinti lietuvių tautą, taip daro ir jo ištikimi pasekėjai. Pav., pastaruoju laiku šalkauskininkai savo išlaikime Lietuvos istorijos vadovėlyje lituanistinėms mokykloms degradavo senosios Lietuvos valstybę pagal lenko istoriko J. Dlugosz receptą į Didžiąją Lietuvos kunigaikštystę. Jos valdovus degradavo didžiaisiais Lietuvos kunigaikščiais, nežiūrint į tai, jog senosios Lietuvos valdovai save vadino Lietuvos karaliais, net patys bešališki lenkų istorikai (L. Mitkiewicz ir kiti) senąją Lietuvos valstybę vadina "Krolestwo Litewskie".

Kad šalkauskininkams nerūpi lietuviškos dvasios žadinimas lietuvių jaunimo tarpe, rodo kad ir šis faktas: Liet. Bend. švietimo Taryba 1974 m. spalio mėn. 6 d. posėdy nutarė išleisti naujas laidas abejotinos vertės (rašo apie komunistus) V. Ramono romanus: "Kryžiai" ir "Dulkės raudonam saulėlaidij". Todėl kyla klausimas: kodėl L. B. švietimo Taryba nepasirūpino išleisti:

J. Daumanto "Partizanai už geležinės uždangos", V. Krėvės "Dainavos šalies padavimai", dr. V. Pietario "Algimantas", Maironio "Pavasario Balsai" ir panašius, kurie tikrai žadina ir žadina lietuvių jaunimą mybet vadistai, kas visai nesiderina su Lietuvių Bendruomenės dvasia, kurios tikslas yra visus lietuvius apjungti lietuvių išlaikymui.

Šalkauskininkai sudarė ne Lietuvai Kultūros Tarybą, bet tik Kultūros Tarybą, nes Šalkauskis juos mokė, jog lietuvių savos kultūros neturėjo, o lietuvių kultūrą reikia sukurti, sintetinant Rytų ir Vakarų kultūras. Jis juos mokė plūdinti svetimosios vandenys, todėl jie ir rūpinasi svetimos kultūromis.

Nors visiems žinoma, jog šalkauskininkų rabinai Dainavoj jiems nustato veikimo gaires, ir jie su pedatiškumu pagal S. Šalkauskio mokslą tai vykdo ir vykds be jokių pasiektimų, bet A. Kairys, kad apdumų lietuvių visuomenę akis, dar atsiklausia lietuvių visuomenę savo miglotais patikslumais iš atbulo galo. Jau tas atvejis, kad A. Kairys siūlo pirmoje eilėje išleisti J. Rūkio botanikos žodyną, rodo, kad jam ne gyvoji lietuvių rūpi, nes tokius žodynus lietuvių ir pasiuntus išleisti okupuotoj Lietuvoj, ir bendrai, botanikos žodynas neįeina į gyvosios lietuvių palaikymą.

Štai teko girdėti, kad jau seniai yra išverstas apie Mažąją Lietuvą rusų etnografo Kušnerio veikalas, išleistas 1950 m. Maskvos Mokslų Akademijos. Jame dab. Kaliningrado sritis pripažįstama nuo amžių 100% lietuvių žeme. Vėliau rusai apsižiūrėjo, kad tai nesiderina su jų imperialistine politika, šią knygą iš apyvartos išėmė. Iš tiesų, ar tai nėra lietuvių pirmieji reikšmės veikalas? Bet iki šiol neatsirado, kas jo išleidimu lietuvių ar anglų k. susirūpintu.

Mūsų veteranas prel. J. Balckūnas tvirtino, kad mums yra uždėta pareiga savo tautą gelbėti nuo mirties. O šiam tikslui įgyvendinti pirmoji eilė turi rūpintis Lietuvių Bendruomenė.

Kada eina reikalas apie tautos gyvybės išlaikymą, tai negali būti kalbos apie prioritetus, bet visos lietuvių jėgos ir visi resursai bei priemonės turi būti įrikiuotos į lietuviškos gyvybės palaikymą ir jos stiprinimą. Todėl ir frontininkams tenka atsakyti nuo internacionalinio S. Šalkauskio mokslo, kuris migdė ir migdo lietuvių tautą amžinam letargui, jei jie nenori būti savo tautos laidojimo direktoriais.

Kad veikla būtų sėkmingesnė, reikalinga pilnai susipažinti su tomis priežastimis, kurios privedė mūsų tautą prie šio tragiško likimo, nes, tik žinant ligos diagnozę, yra galimas sėkmingas ligos gydymas. Šiam tikslui atsiekti patartina kiekvienam bendruomenininkui, ypač Lietuvių Bendruomenės vadams, gerai susipažinti su A. Kizlaičio "Kas žlugdė ir žlugdo lietuvių tautą?" 1974 metų brošiūra. Čia ras,

Simas Kudirka savo pergalėje ir didybėje

P. ŠTRAVINSKAS

Kai prieš ketverius metus Simas Kudirka, ištiesęs ranką Amerikai ir ieškodamas jos laisvoje žemėje prieglobsčio nuo žiaurios okupanto prispaudos, nykiame vandenyne iš okupanto laivo persoko į Amerikos, jis buvo apkvėsių ir Lietuvos okupanto nepažįstančių Amerikos jūrininkų, net su jų vyresnybės žinia ir valia, išduotas.

Amerikos laive, taigi JAV teritorijoje (sic!) jis buvo šio krašto valdininkų leistas bolševikiniam budeliams, kaip bėgėjis žvėrelis pasigauti, išsmonės netekimo sumušti ir, surišus jį plieninėmis vielnėmis, tarsi mėsos gabalą, persikelti į savo laivą.

Jis buvo grąžintas bolševikiniam tirionams, laikytas ilgą laiką kalėjime be teismo, ten kankintas, terorizuotas, po to jį parodinio teismo teistas, paskiriant jam ilgametę sunkaus kalėjimo bausmę, tikslu atimti jam gyvybę lėta mirtimi.

Kas galėjo tikėti, kad Simas Kudirka tuo tikrai erskėčiuotu keliu sugrįš į Amerikos laisvą žemę, iškėlęs galvą, kaip didvyris, savo pergalėje, didžioje garbėje ir didybėje.

Kas daro jį tokiu dideliu lietuviu, didžiai garbingu ir didingu, savo priešų pergalėtoju?

Sakyčiau, ne tas jo, tiesa, irgi dvasios žygis vandenyne, tas peršokimas iš okupanto laivo į Amerikos. Jį daro didelį jo ištermė, jo drąsa ir valios principų kietumas, jo pasiaujimas.

P. A. Klimavičius

"NAUJIENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BICIULIS

kojimas tautai, jos laisvės idėjai, jo iškelta galva, kuria jis čjo per visus tautos ketverius savo kančios metus pas mus, į tą pačią Ameriką tikrai erskėčiuotu keliu.

Nėra žodžių išreikšti Simui Kudirkai pagarbą ir pasididžiavimą jo drąsia, didvyriška laikysena parodiniame okupanto teisme, kur jis reikalavo bedieviško "teisingumo" atstovus leisti jam susitaikyti su Dievu, atliekant kunigui savo išpažintį. Visų lietuvių pasigėrėjimą kelia Simo Kudirkos laikysena jau nuteisto, laikomo sunkaus režimo kalėjime, kur jis nei žodžiu, nei veiksmu neišdavė savo tautos ir nesuteršė lietuvių garbės ir vardo.

Baigęs savo vargus ir skausmus, erskėčiuotu keliu pasiekęs su visa savo šeimą savo gimtosios Amerikos žemę, savo gimtinę ir antrąją tėvynę, po kelių dienų, ateinančių šeštadienį, jis atvyksta į Chicago, į šią mūsų Amerikos lietuvių sostinę, visoje savo garbėje, pergalėje ir didybėje.

Mes sutiksime jį čia, kaip didvyrį, kaip mūsų kovojančios tautos tėvynėje simbolį ir atstovą su visomis kovojančiam lietuviui privalomomis do rybėmis.

Mes sveikinsime jį ir mokysimės iš jo, kaip reikia dirbti ir kovoti dėl laisvės tautos, dėl tėvynės Lietuvos.

DR. KAZYS GRINIUS ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir mintių" tomą (neįrašta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. KONČIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 didelį puslapių, daug nuotraukų.
Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Idomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam stuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresu, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, **ŠIAUBINGOS DIENOS**. Atsiminimai apie leidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

J. Audėnas, **PASKUTINIS POSĖDIS**. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS IŠPUDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲJ. Autorė buvo Vilniuje. Trakuose. Druskininkuose. Kaune. Naudakuose. Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, **MAGIŠKUOJU KILIMU I VILNIU**. Kelionės į Lietuvą išpudžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, **KELIONĖ I ANAPUS GELEŽINĖS UZDANGOS**. Autoriaus pastabuma neapgauna inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Zemaška, **LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI**. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemaška, **LIUBLINO UNIJO SUKAKTIES PARASTĖJĖ**. 84 psl. Kaina \$1.50.

Sie ir kiti leidiniai yra, gaunami.

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

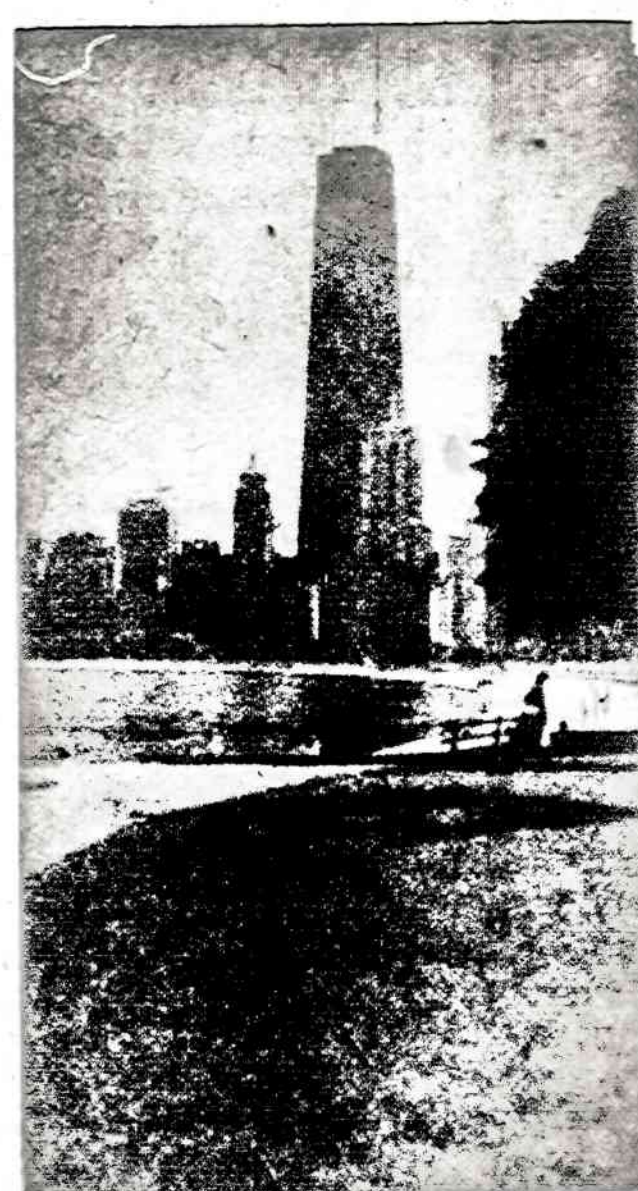
Ansambliai, choral, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiųntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiūntiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM:
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIJŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLIO LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKIJŲ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-4446
Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirma ligoninė pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais 8-3 val.
ir šeštadieniais 9-12 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius.
1938 S. Main Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873
DR. W. EISIN - EISINAS
AKIJŲ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Residencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 8 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį 9-12 val. vak. šeštadienį
nė, 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirma ligoninė pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonu GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

J. KLAUSEIKIS

AMERIKONISKON SPAUDON ŽVELGUS

Wallace žiūri prezidentūron
ir jo peršovimo bylą

Lapkričio penktos rinkimai 55 metų demokratui George C. Wallace buvo sekmingi. Jis trečiam terminui išrinktas Alabama valstybės gubernatoriumi.

1972 metais Wallace rinkimėse kampanijoje kovojo už savo kandidatūrą į JAV prezidento postą. Buvo persiuntas, paralyzuotas.

Lapkričio rinkimuose perrinktas gubernatoriumi, jis trumpai netiesioginiai tarė, jog nėra metęs mintį kandidatuoti į JAV prezidento pareigas. Turis planus, kurie būsią vėliau išryškinti.

Žvelgdamas į jo 1972 metais peršovimo bylą, Wallace, kaip ir nemažai abejojančių amerikiečių, netiki, jog jį peršovęs Arthur Bremer veikė vienas be samoksininkų.

FBI yra baigusi įvykio tyrimą. Nerado samoksininko. Bet gubernatorių Wallace nepriima FBI teorijos. Jis klausia: kaip galėjo berniukas, kuris vos uždirbdavo 40 dolerių savaitę, pirkti ginklų, automobilį, išsiuomoti kambarį ištaigingame Waldorf viešbutyje, nuomoti liuzinus sekiojimui Kanadoje,

GRADINSKAS
GRUNDIG
"4 MATAVIMŲ"
PERDAVIMAS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ
GELĖS VISOMIS PROGOMIS
BEVERLY HILLS GELINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
grausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumu
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: Frontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje
CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA
Aleksandro Abrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1889-1959) metų
Chicagos lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina
\$8.00. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugijos.
"Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos
lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos baž-
nyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48
pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografi-
jos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamiškių ir
kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, ban-
kai ir kt.
Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money
Orderį
AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIOS
vardu ir pasiūsti:
1739 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Jerry Brown, kaip ir jo tėvas, demokratas. Turi tris seseris. Augo tarp politikierių, bet ketvertą metų praleido nuošaliai "svietiškojo" pasaulio, nes buvo panorėjęs būti kunigu jėzuitu ir studijavo jų seminarijoje jėzuitystės ir kunigystės moks-
lus.

Pašaukimas pasikreipė ir Jerry Brown grįžo į šiaip žmonių gyvenimą ir į politikieriaus karjerą. Kandidatuodamas į gubernatorių jis jau buvo pasiekęs, kaip sakoma, pripažinimo — buvo išrinktas Kalifornijos valstybės sekretoriumi.

Demokratų tarpe yra kalbų, jog tas jaunas vyras, Jerry Brown, galėjęs mėginti laimėti 1976 metų prezidentiniuose rinkimuose ir kandidatuoti į JAV prezidentus.

Prezidentūros žurnalisto pakeitimo klausimas

Dan Rather, CBS žinių ir televizijos korespondentas, buvo priskirtas prezidentūros žinioms priimti ir gaudyti. Tai pastabus, įžvalgas vyras, kurio, kaip iš kelių prastarimų buvo matyti, labai nemėgo prezidentas Nixon, dėl Rather knisumo į Watergate paslaptis.

Nėbėra prezidento Nixon, nėbėra prezidentūroje ir CBS korespondento Dan Rather. Kas čia atsitiko? Pažeminimas ar pakeičinimas?

CBS per laikraštį atsako, jog labai vertinant Rather darbą, jo paskyrimas pastoviam centriniam CBS reporterio darbu yra normalus užsitarnautas paaukštinimas.

Jo vieton baltųjų namų korespondentu paskirtas Bob Scheffer, buvęs CBS korespondentu Pentagono. O į Pentagoną paskirtas žurnalistas Phil Jones, kurio sekiojo (covered) Gerald Ford nuo paskyrimo vice prezidentu iki prezidento pareigų paimimo.

Prezidentų motinų tikyba.

Laikraštis į klausimą atsakdamas paminė, jog ne visos trys klausime liečiamos prezidentų motinos buvusios tos pat tikybos.

Prezidento Harding motina buvo "Seventh-Day Adventist" tikybos.

Prezidento Eisenhower motina buvo "Jehovah's Witness" tikybos.

Prezidento Richard Nixon motina, Mrs. Hannah Nixon, buvo "Quaker" religijos narė.

Kairiarankiai prezidentai

Prezidentas Ford yra kairiarankis. Įstatymus pasirašo kairia ranka. Ar tai pirmas kairiarankis prezidentūroje?

Nepirmas. James A. Garfield, dvidešimtas Amerikos prezidentas, taip pat buvo kairiarankis. Jis irgi buvo respublikonas. Garfield prezidento pareigoms prisaikdintas 1881 metais. Po šių su puse mėnesių tais pačiais metais mirė.

SKAITYK IR KITA: PATARK SKAITYTI DEMOKRATINI DIENKRAŠTĮ "NAUJIEJAS"

BUVUSIEJI LIETUVOS

KARINIAI TEISMAI...

(Atkelta iš 4 psl.).

bai geras ir sektingas pavyzdys ir kitoms valstybėms. Vienas Kariuomenės Teismų teisiama-
sai kareivys, pirmininkaujan-
čio paklaustas, ką jis nori pa-
sakyti savo pateisinimui, išdi-
džiai atsakė: "Niekas nenoriu
pasakyti. Paduosiu presiden-
tui prašymą ir jis man baus-
mę dovanos.

Tai buvo to kareivio labai naivus atsakymas. Juk presi-
dentas ne kiekvieną prašymą
patenkina. Labai ilgą laiką
prezidentui buvo pristatomi vi-
si malonės prašymai. Jų buvo
labai daug, nes nuteistieji, at-
metus prezidentui jų prašymą,
rašydavo jam naują malonės
prašymą.

Paskutiniuoju laiku presi-
dentas gaudavo daug mažiau
malonės prašymų, nes pagal
malonės įstatymą jam nebuvo
pristatomi tokie prašymai, ku-
riuose nebuvo naujų aplinky-
bių. Tokie prašymai buvo pa-
liekami Kariuomenės Teismo
prokuratūroje, kuri prašymo
padavėjų pranešdavo, kad jo
prašymas nesant naujų aplin-
kybių, paliktas be pasekmių.
Ar buvo naujos aplinkybės ar
ne, nusprendavo to teismo pro-
kuratoras.

Garsiausias Kariuomenės
Teismo išspresios bylos (poli-
tinės) buvo šios: 1) vadinamoji
"peoviakų" byla (lenkų
karinės organizacijos, kuri
renge priešvalstybinį sukilimą),
2) voldemarininkų byla ir 3)
Sassininkų — Neumaninkų by-
la (ringimas priešvalstybinio
suikilimo Klaipėdos krašte).
Voldemarininkų byloje Kariuo-
menės Teisme buvo teisiami ne
visi kolektyvinio nusikaltimo
dalyviai, bet tik antraeiliai;
svarbiausius dalyvius nuteisė
Karo Lauko Teismas.

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI
NAUJIEJAS

Susirinkimų
PRANEŠIMAI

— Zarasikių Klubo metinis banke-
tas ir šokiai įvyks šeštadienį, lap-
kričio 16 d. 7:30 val. vakaro Vyciu
saloje, 2450 W. 47 gatvė. Šokiams
gros Ramonio orkestras. Bus turtin-
ga vakarienė. Daug fantų laimingie-
siems. Visi maloniai kviečiami atsi-
lankyti. Bilietus galima įsigyti iš
anksto pas valdybą: klubo pirmini-
ką Petrą Bleik, skambinant HE 4-7916.
Valdyba

— Zarasikių Klubo susirinkimas
įvyks gruodžio 1 d. 2 val. popiet.
Hollywood salėje, 2417 West 43rd St.
Nariai malonėte gausiai susirinkti.
Bus svarbus susirinkimas po vasaros
atostogų.
Valdyba

— S. L. A. Moterų 134 kuopos su-
sirinkimas įvyks lapkričio 15 dieną
Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St.
Susirinkimo pradžia 6:30 val. vak. Po
susirinkimo bus vakaras.
A. Halik, nut. rast.

— Brighton Parko Lietuvių Moterų
klubo metinis šokių vakaras įvyks
šeštadienį, lapkričio 16 d. Hollywood
Inn salėje, 2417 W. 43rd St. Pradžia
7 val. vak. Bus Samoskos smagus or-
kestras, skanių valgių ir gerimų.
Daug gražių dovanų. Kviečia
Valdyba ir Komisija

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Žiūrėkite, broliai, į savo pašaukimą, kad nedaug yra išmintingų
kūnu, nedaug galingų, nedaug aukštos kilties yra pašaukti".
1 Kor. 1:26.

Keista, ar ne? Bet atsimename, kad pats Viešpats pralenkė tuos, ku-
rie manė esą teisingais ir priėmė tik ramiusius ir nuolankiusius. Tik nu-
žemtos širdies tikrieji Jėzaus Kristaus pasekėjai yra mokomi jo mokyk-
loje. Kaip Viešpats priėmė ir myli žemos kilties žmones, taip ir mes tu-
rime juos mylėti, ne dėlto, kad jie nėra aukštos kilties, bet todėl, kad ju-
sirdys palinkusi prie Dievo ir prie teisingumo. Jei jie myli teisybę ir ne-
kenčia pikta, tai turime juos mylėti ir visais galimais būdais gelbėti jiems
pasirodyti tikrais ir ištikimais Kristaus pasekėjais ir padaryti savo pašau-
kimą ir išrinkimą tikra.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO, IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:
F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: Grovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: Townhall 3-2108-5
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠT. AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽOSIOS VERTA
R. Epublie 7-3600 R. Epublie 7-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAICA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAL:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
*
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
PETRAS BIELIUNAS
1348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139
STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET R. Epublie 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410
P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: Yards 7-1911

